

Kamoo metsi a ka bolokwang kateng

More Matshediso

Leha Lefapha la Metsi le Bohlweki le entse matsapa a ho lwantsha tshallo-morao phepelong ya metsi dilemong tse fetileng, naheng ya Afrika Borwa malapa ao bomasepala ba kgonang ho a fepela metsi a ballwa ho 68% feela.

Motlatsaletona la Metsi le Bohlweki o re sena se bakwa ke meralo ya kgale ya ditshebeletso, tlhokeho ya tshebediso le tlhokomelo ya meralo ya metsi, le momahano e sa tiyang ya mananeo a phumantsho ya bodulo le diprojeke tsa jwale tsa ntshetsopele ya meralo ya ditshebeletso.

“Ho ngongorehisa haholo ho bona ho se ho se tshepo phepelong ya metsi mme dintho di senyeha” ho boletse yena.

Afrika Borwa ke naha e haellwang ke metsi, mme e hara dinaha tse 30 tse fokollwang ke metsi lefatsheng.

Bongata ba metsi a naha

ena bo tswa puleng, empa naha e dula e angwa ke komello ka lebaka la pula e seng kae e nang e leka-nyetswang tlasa 40% ha e bapiswa le e nang dinaheng tse ding lefatsheng selemo le selemo.

Leha ho le jwalo lefapha le o fa dikeletso tsa ho boloka metsi.

Ho boloka metsi lapeng kapa kgwebong

- Kwala pompo pakeng tsa ho hlapa sefahleho, ho tsukunya kapa ho kuta ditedu.
- Ho hlapa ka shawareng metsotso e mehlano ka letsatsi ho e na le ho hlapela bateng ho fokotsa tshebediso ya metsi a mangata, mme sena se boloka dilitara tse 400 ka beke.
- Shawara e sebedisa dilitara tse 20 ka motsotso, ha bate e nka dilitara tse pakeng tsa tse 80 ho ya ho tse 150 bakeng sa motho

ka mong. Ebang o kgetha ho tola ka bateng, se ka e tlatsa.

- Qoba ho otlala metsi ntlwaneng ho sa hlokehe. Lahla dithishu, dikokwana le matlakala a mang moqomong eseng ka thoeletheng. Nako le nako ha o otlala metsi ho sebetisa dilitara tse 12 tsa metsi.
- Lokisa thoelethe e dutlang, ntle le moo e senya dilitara tse 100 000 tsa metsi ka selemo.
- Sebedisa “metsi a sebedisitsweng — a neng a hlapa bateng, a tswang metjhining ya ho hlatswa diaparo le mehloding e meng e bolokehileng ho otlala thoelethe ya hao.
- Se ka tlatsa ho feta tekano kapa hona ho hlwekisa ho feta tekano letangwana la lapeng la ho sesa.
- Diketlele di se ke tsa tlatswa ho feta tekano empa di tshelwe metsi a lekaneng ditlhoko tsa hao. Sena se fokotsa le ditjeho

tsa motlakase.

- Sebedisa metsi a emereng eseng paepe ya metsi ha o hlatswa koloi ya hao. Ebang o sebedisa paepe, e be e fafatsang e ka kwallwang le ho bulwa kgafetsa ha ho fafatswa koloi ka metsi. Paepe ya serapeng e sebedisa dilitara tse ballwang ho 30 tsa metsi ka motsotso.
- Balemi ba lokela ho netefatsa hore meriana e bolayang dikokwana e nang le tjhefu ha e kene mehloding ya metsi le melapong.
- Batho ba lokela ho ela hloko ba se tshilafatse dinoka kapa mabopo a dinoka mo ba dulang.

Ho boloka metsi ka serapeng

- Tshella dimela tsa hao hoseng haholo kapa ha letsatsi le diketse ha ho se ho phodile.
- Kamora ho bedisa lehe, fodisa metsi o a bolokele

ho tshella dimela tsa katlung. Dimela di tla fumana diahammele tse tswang dikgaketleng.

- Metsi a theoahang marulelong le ona a ka bolokwa ditankeng bakeng sa ho tshella dirapa.
- Sebedisa “metsi a sebedisitsweng” — a neng a hlapa bateng, a tswang metjhining ya ho hlatswa diaparo le mehloding e meng e bolokehileng — ho tshella serapa sa hao.

Bakeng sa tlhahiso-leseding e nngwe, kena ho www.dws.gov.za